Menighetsbladet

for Ås, Nordby og Kroer

Nr. 5 17. oktober–26. november 2026 81. årgang

Prestens hjørne

Kirke i mer enn 200 år?

Ola Borge Mannsåker. Foto: Linda Janson-Haddal

En kirke representerer mer enn fire vegger og et tårn. Kirken er et sted der mennesker setter spor gjennom generasjoner. Derfor er 200-årsjubileet for Nordby kirke i 2026 verdt å feire. Kirken står der som en markering av de historiske røttene nord i bygda.

Dagens Nordby kirke ble innviet i 1826, men kirkestedets historie er enda eldre. I mer enn to århundrer har mennesker kommet hit ved noen av livets viktigste hendelser: barn er båret til dåp, konfirmanter har tatt et steg mot voksenlivet, par har sagt ja til hverandre, og familier har tatt avskjed med sine kjære ved graver som de fremdeles besøker.

Kirken rommer slik både den enkelte families og lokalsamfunnets felles hukommelse. Når et bygg har vært en del av menneskers hverdag i 200 år, blir det også en del av stedets identitet. Ingen av oss har sett landskapet på Nordby uten kirka!

Et 200-årsjubileum handler ikke bare om å se tilbake på dem som har båret kirken fram til i dag. Det handler også om veien videre, om hvem som vil være med og forme Nordby kirke i årene som kommer. Jubileet blir dermed ikke bare en markering av historien, men også en anledning til å tenke nytt: Hva skal Nordby kirke være for mennesker og lokalsamfunn i framtiden?

Frivillighet er en nøkkel. Kirken er en organisasjon der frivillige spiller en svært viktig rolle. Frivillighet på alle plan er en viktig del av kirkens liv. Ett sted for bruk av frivillighet er menighetsrådet, som har en sentral rolle i alle lokale menigheter. I dette rådet tas beslutninger som påvirker de fleste sider ved lokalkirkens aktivitet: gudstjenester, kirkelig undervisning, kulturarbeid, diakoni og tilbud til barn og unge.

For mange kan et slikt verv kjennes meningsfylt, og som frivillig samarbeider du med andre som søker å utvikle kirken og lokalsamfunnet. Å engasjere seg kan gi nye perspektiver og bekjentskaper, samt en mulighet til å bidra.

Kirken trenger alle, ikke bare de som allerede er mest engasjert. Den trenger også nye perspektiver, nye erfaringer og din stemme! Om flere sier ja til å stille, blir kirken bedre rustet til å møte framtiden der den ligger. Mange opplever vervet som mer givende enn de hadde forventet.

Kirken er en demokratisk organisasjon, og nå nærmer kirkevalget 2027 seg. Kirkevalg arrangeres hvert fjerde år, samtidig med kommunevalget. I kirkevalget har alle medlemmer over 15 år stemmerett. 200-årsjubileet i Nordby gir derfor en anledning til å åpne døren mot fireårsperioden som kommer. Hvem skal forme kirkens arbeid på Nordby de neste fire årene? Mitt håp er at du ønsker å være en av dem.

Nordby kirke er 200 år, men historien stopper ikke. I generasjoner har kirken samlet mennesker til tro, håp, fellesskap og tilhørighet. Det er verdt en feiring, og kanskje er den fineste jubileumsgaven at nye mennesker ønsker å være med og forme Nordby kirke videre?

Ola Borge Mannsåker,
fungerende sokneprest

Om forsiden: I Ås kirke var det sørgegudstjeneste for H.M. Kong Harald V søndag 30. august. Ordfører Bengt Nøst-Klemmetsen og sokneprest Tom Egil Nordengen deltok sammen i gudstjenesten. Foto: H.-M. Kjus Pettersen.

Et gjenhør med Elisabet Voll Ådnøy

- Allehelgen i Kroer kirke søndag 1. november klokken 18.00

På Allehelgensdag får vi igjen høre Elisabet Voll Ådnøy i Kroer kirke – en sanger med sterke røtter i Ås. Elisabet har gjennom årene vært solist og medvirket ved mange konserter og gudstjenester i våre kirker. Nå kommer hun tilbake til Kroer med sin uttrykksfulle sopranstemme.

Denne kvelden skal vi få høre et knippe sanger skrevet og komponert av Elisabets tante og onkel, Kristin Voll Tesdal (1955–2024) og Ragnar Tesdal. Kristin var komponist, dikter, musiker og kordirigent, mens Ragnar er prest, komponist og musiker. Begge har gjennom mange år skrevet tekster og melodier som er blitt utgitt i sangbøker og på album.

En av tekstene vi får høre er "Trøstesalme", skrevet av Elisabets mor, Hilde Margrethe Voll, som bor på Ås og dessuten synger i KroerAdHoc.

Koret skal også synge "Draumen", Olav H. Hauges kjente dikt med musikk av Kristin Voll Tesdal. Diktet ble kåret til Norges beste dikt i en stor avstemning.

Medvirkende er Elisabet Voll Ådnøy (sopran), KroerAdHoc, MøySangen, Sindre Skarelven (piano), Halvor Bekken Aschim-Teigum (bass) og Jostein Grolid (gitar og orgel). Gunnar Masvie er prest.

Dette blir en kveldsmesse med mye musikk, og Allehelgensdag er en fin ramme for musikken, en tid for ettertanke og for å minnes dem vi har mistet.

Vi skal minnes de som er begravet fra Kroer kirke sist år. Det vil bli tent et lys for hver av dem. Vi håper musikk og ord kan bli til trøst og hjelp for dere med sorg og savn.

Velkommen til Allehelgen i Kroer kirke!"

Anne Christine Pittet Grolid,
kantor i Kroer

Åpen kirke allehelgen

Ås kirke

Lørdag 31. oktober kl. 11–15
Lørdag 31. oktober kl. 15–16:
Svein Ellingsens salmer til trøst.
Les mer side 12.
Søndag 1. november kl. 12–18

Kroer kirke

Lørdag 31. oktober kl. 12–16

Aktiviteter for barn og unge i menighetene

Familietorsdag

Torsdag 5. november er det jubileums-familietorsdag på Nordby menighetssenter. Les mer om den på side 7.

Agent for rettferdighet

På skolens plandag fredag 13. november inviteres alle 9-åringer til Ås arbeidskirke. Gjennom aktiviteter, refleksjon og bibelfortelling vil vi gi barna mulighet til å tenke rundt rettferdighet, både lokalt og globalt.

Pysjcup i Bærum idrettshall

Høstens vakreste eventyr – i alle fall for ungdommer fra 8. trinn og oppover. I år er pysjcup natta fra 13. til 14. november. Her er det bare å lade opp for å holde seg våken, finne fram tøflene eller konkurranseinstinktet og være klar til å spille volleyball hele natta – og ha det gøy! Følg med på Spond og nettsidene våre! Håper vi blir like mange som i fjor!!

Familiefredag

Fredag 30. oktober blir det Familiefredag med Halloween som tema i Ås arbeidskirke. Velkommen til en hyggelig kveld for hele familien! Det blir taco, samling med sang og andakt, hobbyaktiviteter, leker og morsomme konkurranser. Vi oppfordrer både barn og voksne til å kle seg ut – gjerne morsomt, koselig eller kreativt. Ta med deg familien, naboen eller en venn – vi gleder oss til å se deg! Følg gruppa "Familiefredag i Ås" for mer informasjon og påmelding.

Kirkerottene

Lørdag 21. november kl. 14 kommer Kirkerottene igjen på besøk til Ås arbeidskirke. De gleder seg til å møte både store og små til en tankevekkende forestilling med både humor og sang.

Lys våken

Har du lyst til å overnatte i Ås kirke, sovne under lysekronene og våkne til «Morgenstemning» av Grieg fra orgelet? Hvis du er 11 eller 12 år i år, har du muligheten 28.–29. november. Fra lørdag ettermiddag skal vi bli kjent, ha det moro, leke, lage ting, synge, spise god mat og kose oss, før vi avslutter med gudstjeneste på søndagen. Dersom du har lyst til å være med på alt dette, men ikke overnatte, er det helt greit – og vi skal sove – for Lys våken handler å være våken for det som skjer i og rundt oss, og da må vi ha sovet godt.

Tone Grindal, menighetspedagog.

NORDBY KIRKE
1826–2026
Høsttoner
I NORDBY KIRKE
SØNDAG 18. OKTOBER KL. 19.00
LIONS Ås inviterer til en stemningsfull høstkonsert
i Nordby kirke i forbindelse med
«Kulturdagene i Ås».
Denne kvelden fylles kirkerommet med
vakre høsttoner, fremført av gode
lokale aktører fra Nordby og Ås.
FRI ENTRÉ
Kollekten går uavkortet til
LIONS sitt lokale arbeid.
Velkommen
til en kveld med musikkglede,
samhold og høststemning
i vakre Nordby kirke!
LIONS ÅS
Vi hjelper lokalt ♡

NORDBY KIRKE
- PÅ HØYDEN I 200 ÅR

Søndag 18. oktober kl. 19.00

Høsttoner i Nordby kirke

Siden det er jubileumsår i år, inviterer LIONS Ås til sin årlige høstkonsert i denne vakre kirken. Det blir en variert og innholdsrik kveld med Nordbykoret, dirigert av Kjell Magnus Sandve, LIONS-trio, dyktige elever fra Kulturskolen i Ås og et flott ensemble med Gunnar Vegsgaard på saksofon, Helge Bakke på bass og Jostein Grolid på piano.

Konserten blir også på mange måter en innvielse av Nordby kirkes nye Schimmel-piano. Pianoet er kommet på plass takket være en fantastisk lokal dugnad, med innsamlede midler fra enkeltpersoner, lag og organisasjoner i Nordby og Ås. Nå gleder vi oss til å ta det nye instrumentet i bruk!

Det er fri adgang, og under konserten blir det anledning til å gi en gave til LIONS' humanitære arbeid. Velkommen til en musikalsk høstkveld i Nordby kirke!

Torsdag 5. november
kl. 1700 – 1900.

Vi innleder jubileumshelga med en stor jubileums-familietorsdag for å markere den flotte kirka vår. Det blir jubileumstaco, besøk av ordfører Bengt Nøst-Klemmetsen og underholdning for små og store. Til slutt går vi bort i kirka for å se familieforestillingen "Da Jørgen Brochmann bygde sin kirke". Til familiesamlingene våre er alle velkomne – små og store, unge og gamle, enslige og familier – og blir en del av det store fellesskapet der alle har en plass.

Fredag 6. november kl. 19.00

Jubileumskonsert i Nordby kirke

Kveldens musikalske vert er Øyvind Pihl, som sammen med flere dyktige musikere, solister og kor vil by på en variert og stemningsfull konsertopplevelse. Velkommen!

Søndag 8. November kl. 11.00

Jubileumsgudstjeneste

Nordby kirke har vært på høyden i 200 år! Søndag 8. november inviteres det til høytidelig jubileumsgudstjeneste i Nordby kirke klokka 11.00. Både biskop Kari Mangrud Alvsvåg og prost Kjerstin Jensen deltar og er med på å markere dagen. Denne gudstjenesten blir en anledning til å feire, minnes og takke for menighetens lange historie.

Etter gudstjenesten fortsetter jubileumsfeiringen med storslått kirkekaffe i menighetssenteret. Velkommen til en festdag med gudstjeneste og glede!

NORDBY KIRKE
- PÅ HØYDEN I 200 ÅR

18.okt. kl.19 **LIONSkonsert**

1.nov. kl.18 **Konsertmesse**
"Allehelgen - til håp og trøst"

5.nov. kl.17 **Jubileums-familietorsdag**

6.nov. kl.18 **Jubileums-konsert**

8.nov. kl.11 **Jubileums-gudstjeneste**

Les mer på kirken.no/as eller skan QR-koden

DEN NORSKE KIRKE
Nordby menighet

Tverrkirkelig interesse for kirkeakademimøte

Fra venstre Anne Marthe Olaussen, diakon i Glemmen kirke, HIM, Terje Sørhaug, DU og HIM, Paul Stronegger psykiater, adventistkirken i Fredrikstad, leder i HIM, Per Kristian Aschim, leder i Ås kirkeakademi, Hilde Margrethe Voll, Ås, Tariq Alsagoff, den islamske forening i Fredrikstad, daglig leder i Dialogforum Østfold, HIM. Foto: Anne Marthe Olaussen.

Diakoniutvalget for Ås, Kroer, Nordby samarbeider med «Håp i mørket» (HIM), et seminar som er sammensatt av representanter av flere kirkesamfunn og muslimsk representasjon. Til Ås kirkeakademis møte 8. september kom arbeidsgruppen i HIM for å høre Helge Nylenna, seniorrådgiver i Bispemøtet, presentere utredningen «Å velge livet – Den norske kirke og selvmord».

Presentasjonen var omfattende, men samlet på en kortfattet og god måte hovedlinjene i utredningen. Forelesningen om «Å velge livet», og utredningen «Den norske kirke og selvmord», ble godt tatt imot. Etterpå ble det sagt noe om «Håp i mørket». Publikum, ca. 25, var engasjert og interessert i temaet. Deltakere uttrykte at det var en givende kveld i Ås menighetshus.

Fagledelsen i LEVE, Landsforeningen for etterlatte ved selvmord, uttrykte stor tilfredshet med markeringen før Verdensdagen for selvmordsforebygging.

Tekst: Terje Sørhaug, Paul Stronegger og Anne Marthe Olaussen.

«Det beste vi kan gjøre, er å være der for hverandre: Se hverandre, huske å gi hverandre de gode ordene, og å bære hverandre, når det trengs»

Fantastisk gode ord, sagt av en klok mann, kong Harald V, vår konge gjennom 35 år. Dette er ord fra nyttårstalen hans i 2019.

Det handler om inkludering, nestekjærlighet og omsorg. Noen syns det er vanskelig å forstå hva diakoni er, men det som er nevnt her, er faktisk veldig diakonalt, for den som har troen å støtte seg på: evangeliet i praksis.

La oss alle tenke på det, i vår daglige ferd.

Gro Mette Rønningen,
Diakoniutvalget i Kroer, Nordby og Ås

Kong Harald ved Savjord stavkirke 9. juni 2026.
Foto: Ola Vatn / Det kongelige hoff

Opera- og musikalperler i Ås arbeidskirke

Ås korforening i samarbeid med Soon Blandede kor, Follo Sinfonietta, innleide musikere og solister, ønsker velkommen til stor konsert i Ås arbeidskirke søndag 15. november kl 18.00. Sammen vil de framføre kjente perler fra opera- og musikalverdenen. Utdrag fra bl.a Aida, Carmen, Nabucco, West Side Story og Porgy and Bess står på programmet. Vi kan love en innholdsrik, vakker og mektig konsert i høstmørket. Konserten fremføres også i Såner kirke lørdag 14. november kl 17.00.

Toril Klemp, Ås korforening

ÅS BIBLIOTEK

Guden over skogene

av Liz Moore
Aschehoug, 2025

I "Guden over skogene" skal vi tilbake til 1975. I Adirondack-regionen i USA ligger et naturreservat som eies av den velstående Van Laar-familien, og i naturreservatet ligger sommerleiren Camp Emerson. På Camp Emerson har barn tilbrakt somrene i generasjoner med å få nye venner, bade i innsjøen og lære å overleve i skogen, kort sagt alt det en idyllisk sommerleir har å by på. Men når det er en uke igjen av leiren sommeren 1975 skjer det utenkelige. Barbara Van Laar forsvinner.

Barbaras familie har et stort sommerhus som ligger i utkanten av leirområdet, der de har en årlig, ukelang fest samtidig som leiren i Camp Emerson pågår. Utover det har familien et ganske fjernt forhold til reservatet og sommerleiren. Det er kanskje ikke så rart, for naturreservatet skjuler en familietragedie. Femten år tidligere forsvant Bear, den eldste sønnen i Van Laar-familien, fra sommerhuset. Selv etter en grundig og langvarig leteaksjon ble han aldri funnet.

Bears forsvinning setter dype spor i Van Laar-familien, og Barbara vokser opp med følelsen av at hun er ment som en erstatning for den eldre broren. Foreldrene har alltid hatt et vanskelig forhold til Barbara, og etter hvert som hun har blitt eldre har hun blitt mer og mer opprørsk og vrien å ha med å gjøre.

Det har aldri vært noen tradisjon for at barna i Van Laar-familien deltar på Camp Emerson, men denne sommeren har Barbara bestemt seg for at hun vil være med. Foreldrene lar henne få lov, at Barbara viser interesse for leiren gjør dem forsiktig optimistiske – kanskje forholdet mellom dem blir lettere framover?

Leteaksjonen etter Barbara virvler opp mye som har ligget glemt siden Bear forsvant. Igjen begynner hviskingen om at Van Laar-familien vet hva som skjedde den gangen, og at de fortjener tragedien som har rammet dem.

Vi treffer både leirledere, leirdeltakere, politietterforskere og familiemedlemmer når trådene i mysteriet skal nøstes opp. Mange har ting de gjerne vil skjule, men er noe av det relevant for forsvinningssaken?

Anbefalt av Anne Karine Kant,

Ås bibliotek.

Ås bibliotek i Kulturhuset i Ås sentrum.
Nordby bibliotek på Vinterbrosenteret.
http://www.as.folkebibl.no/

John Rutter
REQUIEM
ÅS KIRKEKOR – HMV
Ås kirke
24. oktober • kl. 18:00
Holmen kirke
25. oktober • kl. 19:00
Anna Lazdane, sopran
Marilyn Brattskar, orgel
Jostein Grolid og Ingebjørg Kosmo, dirigenter
Sammensatt orkester
Voksen: 300 kr • student: 150 kr
billett.holmenkirke.no eller ved inngangen
William Turner, Sunset (1830-35), Tate Britain, London

Ås kirkeakademi

Tirsdag 10.11. kl. 19.30 i Ås kulturhus, store sal: Olav Duun 150 år.
Foredrag ved dr. philos Einar Vannebo.

Namdalsforfatteren Olav Duun skrev flere storverk i den norske litteraturen. Mest kjent er romanserien «Juvikfolke» (1918–1923) og «Medmenneske»-trilogien (1929–1933). I 2026 har Det norske teatret satt opp «Medmenneske» bearbeidet for teaterscenen.

Einar Vannebo er dr.philos. på avhandlingen «Å vera menneske». Religion og menneskesyn i Olav Duuns dikting (2016).

Tirsdag 24.11. kl. 19.30 i Ås kulturhus, store sal: Kirke og kultur i 50 år – Kirkelig kulturverksted.

Erik Hillestad ledet Kirkelig kulturverksted i 50 år. Han gir glimt fra arbeidet i skjæringspunktet mellom kirke og kultur, som langt fra har vært friksjonsfritt.

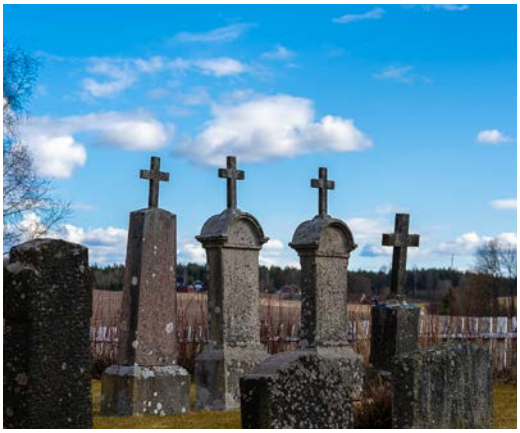
Kirkelig kulturverksted har arbeidet med musikk, både konserter, gudstjenestemusikk og plateproduksjon, kirketekstiler og kirkearkitektur og andre kulturuttrykk. Siden år 2000 har virksomheten også omfattet Kulturkirken Jakob som har rommet konserter, Jakobsmesser og mye annet.

Erik Hillestad har vært ideskaper, tekstforfatter og produsent bak utallige plateutgivelser. Han deler noen lydeksempler fra Kirkelig kulturverksteds rikholdige og mangfoldige plateproduksjon gjennom årene.

Inngang kr. 100,- på møtene.

Per Kristian Aschim

«Nå er livet gjemt hos Gud» - Svein Ellingsens salmer til trøst

Åpen kirke i Ås kirke lørdag 31. oktober i forbindelse med Allehelgen, avsluttes med en time med salmer til trøst, kl. 15.00–16.00. Prest og salmehistoriker Per Kristian Aschim tar oss med inn i salmedikteren Svein Ellingsens salmer, og vi synger salmene fra salmeboka. Kantor Jostein Grolid spiller.

Svein Ellingsen har skrevet mange kjente salmer, og har også redigert heftet «Så stilner livets jag. Ord i sorg», og boka «Alt ble med ett så stille». Salmer og bønner i sorg. Hans ord i sorg har vært til trøst, støtte og hjelp for mange.

Temakveld om tro

Tema: Å åpne for livgivende krefter. Om diakoni.
Ås menighetsråd og Alphagruppa inviterer til høstens 2. temakveld i serien "Trosopplæring for voksne" i Ås arbeidskirke mandag, 2. november kl. 19.00. Prest, poet og musiker Sindre Skeie vil innlede. Det blir tid til samtale og spørsmål og en pause underveis.

Hjertelig velkommen!

Ingrid Weyde Krag-Roenne

Ås arbeidskirke
Loppemarked

God stemning på årets loppemarked

Med strålende vær og smilende frivillige ble det en helg fylt med glede, fellesskap og gjenbruk. Igjen ble Ås arbeidskirke fylt med liv og engasjement da årets loppemarked gikk av stabelen. Allerede ved åpningen fredag kl. 17 hadde over 100 mennesker stilt seg i kø – og da dørene åpnet, strømmet de inn med stor entusiasme.

Nytt av året var hagen som nå var gjort om til en åpen plass omgitt av salgstelt. Denne nye organiseringen førte til bedre oversikt og større salgsområde. Det fungerte veldig godt.

Med et stort vareutvalg, ryddige utstillinger og et bredt spekter av aktiviteter, ble det en helg å huske. Trekkspillmusikk, lykkehjul og auksjon skapte en festlig ramme rundt markedet, og kaféen ble et naturlig samlingspunkt for både kunder og frivillige. I tillegg hadde vi salg av slush, popkorn og hamburgere som ungdommen stod for.

De grønne vestene til frivillige lyste opp området, og det gode været gjorde sitt til at folk ble værende lenge. Resultatet ble en ny salgsrekord! Vi har passert 465.000 kroner i inntekt – en ytterligere økning fra fjorårets historiske toppnotering. Dette er et tydelig bevis på at loppemarkedet engasjerer og begeistrer, og at mange ønsker å støtte opp om både gjenbruk og det lokale fellesskapet.

Alle frivillige fortjener stor takk for strålende innsats under årets vakreste dugnad. Mange nye mennesker ble inkludert i fellesskapet, og loppemarkedet ga gjenbruksglede og nytt liv til gamle skatter.

Vi ønsker å rette en stor takk til alle som tok turen innom loppemarkedet – enten du kom for å handle, slå av en prat, eller bare nyte stemningen. En ekstra stor takk går til alle frivillige som har stått på gjennom hele uka, både foran og bak kulissene. Og ikke minst: tusen takk til alle som leverte lopper til oss – uten dere hadde vi ikke hatt noe å selge!

Takk for at dere bidro til å gjøre årets loppemarked til en suksess – både sosialt, miljømessig og økonomisk. Håper vi sees igjen i uke 34 neste år!

Lars Syrstad, loppesjef,
Foto: E. Fløistad

Mimrespalten

Hvor ble det av Kirkestua?

For nøyaktig 61 år siden, så det altså ut som alt var klart. Hvorfor ble det ikke noe av?

Saken er under etterforskning, tips mottas med takk.

Svend-Kristian Martinsen

Menighetsblad

FOR ÅS, KROER OG NORDBY

Nr. 8 OKTOBER 1965 20. årg.

Kirkestuen

ved Ås kirke etter tegning av arkitekt Ragnar Nilsen. Denne tegning er godkjent av Riksantikvaren og Oslo Stiftsdirek-sjon. De nødvendige midler er bevilget. Huset vil inneholde en liten menighetssal, toiletrom, rom for kirketjeneren og bårehuset. Planen er å reise det på tomten hvor kirkestallene stod. Som kjent er stallene nå revet og borte.

Avskjedshilsen – Takk Ås!

«… det er en tid for alt..» står det i Forkynnerens bok. Som sokneprest i Kroer, Nordby og Ås gjennom nesten fem år har det vært tid for andakter, dåpshandlinger, konfirmasjoner, gravferder, brylluper og gudstjenester. Møter med frivillige, folkevalgte, kolleger. Og mange samtaler, formelle som uformelle, på møterom, i hjemmet eller i butikken.

Nå er tiden kommet for å si takk. For alle gode menneskemøter, for følelsen av fellesskap, for gode opplevelser, for hverdag og høytid. Og ikke minst takk for tilliten som er vist meg gjennom disse årene. Fra barn, unge og voksne, fra alle som har vært innom en av kirkene våre, sjelden eller ofte, og fra kolleger. Takk for alt som er delt av tanker og ord, følelser, sorger og gleder.

Jeg skal fortsatt arbeide i kirken, som fagleder HR ved bispedømmekontoret i Fredrikstad. Og troen vil fortsatt være en viktig følgesvenn i livet.

Årene i Ås har satt gode spor og vært en stor del av livet. Takk!

Tom Egil Nordengen

Bladbud

Menighetsbladet deles ut av frivillige i kommunen.

I Nordby og Ås er det mange engasjerte bladbud, og det er nå plass til flere. Hvis du har lyst på en liten dugnadsøkt og samtidig en tur i nabolaget seks ganger i året, har du nå mulighet til det.

Ta gjerne kontakt med Olav Aardalsbakke, tlf: 905 18 577, e-post: Oaardals@online.no, eller Niels Thyge Nielsen, e-post: nielsthyge.nielsen@gmail.com, hvis du ønsker å bidra.

Redaksjonen

Solenergi

Korn er konsentrert solenergi. Det gjelder i realiteten all plantekost. Det er på en måte batterier med solenergi som kan nytes hele året.

Det krever energi å bygge disse batteriene, men netto har vi ca. 3 kwh solenergi i 1 kg korn. Dessverre bruker vi det aller meste av denne energien til dyrefor. Da mister vi nesten 90 % av energien.

Kjøtt er en svært lite effektiv måte å produsere mat på, men kommer noe bedre ut om vi måler på protein. Sammenlikner vi med arealbruk, vinner plantene. Det kreves 50–80 ganger mer areal å produsere kjøtt enn belgvekster som erter og bønner, for å få samme mengde protein.

Ut fra et ressursperspektiv burde vi alle spise mer vegetarisk. Ingen andre tiltak vil bety mer for arealbruk og energiforbruk enn det.

Hvorfor spiser vi da så mye kjøtt, til og med mye mer enn det helsemyndighetene anbefaler oss å spise? Det gjelder også meg, det meste handler om vaner.

Før dampmaskinen kom med jernbaner og dampskip, spiste vi svært lite kjøtt i Norge. Men denne endringen i transportsystemer gjorde at vi ble oversvømmet med billig korn fra Amerika. Det krevde stor omstilling for bøndene. For å makte denne omstillingen ble det hentet kompetanse utenfra. Sveitsere kom og underviste i godt fjøsstell og også osteproduksjon. Kjøttforbruket økte voldsomt, og har fortsatt med det siden.

Matvaner kan altså endres. I sommer så jeg et glimrende eksempel på det. På en stor speiderleir i Danmark med 30.000 unge deltakere ble det kun servert vegetarisk middagsmat. Det var utarbeidet gode oppskrifter. Ingen klager, i hvert fall ikke høylytt, men mye skryt for veldig god mat.

Endringer i teknologi, gir ofte store endringer i vår kultur, f.eks. i matvaner. Nå trengs en endring basert på ny kunnskap og verdiorientering.

Tekst: Gjermund Stormoen.
Foto: Erling Fløistad

Takk til Tom Egil

Vi har sett det, og erfart det
Alt i livet har sin tid
Mens du har vært vår kjære prest
har 4 år passert forbi
For oss et ubeskrevet blad,
men både kjekk og grei
Så alt fra første søndag
så vi et talent i deg
Du har åpnet kirkens dører
og fikk løftet kirkens tak
Invitert til dåp og bryllup
Stilt opp for den gode sak
Midt i sentrum, på en lørdag,
en vielse fant sted,
der var brudepar og biler
hele bygda fulgte med.
Du står selv der, utved døra,
rekker fram di velkomsthand
Slik får alle kjenne varmen
i fra kirkens preste-mann
Her møter vi mysteriet om nåde og om fred
Da kan vi senke skuldre
Og få hvile trygt i det
Du løfter dåpsbarn opp, og samtlige får se
Med stempel på sin panne, er alle regnet med
Så deler vi gleden, i toner og ord
Du hjalp oss å skape mer himmel på jord
Mens årene gikk, så vi mange talenter
du kunne spille på flere tangenter
En lagspiller var du, uten tvil
som samhandlet godt
gjennom latter og smil
Nå rekker vi ut handa, og takker for alt
Til arbeid hos biskopen er du blitt kalt
Vi gleder oss over Toppen 2
Der du og familien fortsatt skal bo
Vi går gjennom tiden, på hvert vårt sted
Guds faderøye følger alltid med
Må himmelens lys berike ditt virke,
mens takken får lyde fra folk og fra kirke.

Anne Myrhaug Winge

Quiz

1. Kong Harald døde noen få dager før denne quizen ble laget. I Bibelen er det noen kongebøker. Hvor mange?
2. Hva heter de to bøkene før Kongebøkene?
3. Og de to bøkene etterpå?
4. Hva het Abrahams nevø?
5. Kong Håkon 8. er dagens konge. Hva het hans oldefar, Håkon 7, før han ble konge?
6. Hvilket land vant Fotball VM for herrer i år?
7. Hva heter den nest største byen i landet som vant Eurovision i 2026?
8. Tor og Bente krangler heftig, du må gripe inn for å redde vennskapet deres. Tor mener at geitrams er en veps og geithams en blomst. Bente hevder hardnakket at det er motsatt. Hvem har rett?
9. Stemmer følgende påstand: Den høyeste toppen i Søndre Follo prosti er på en øy?
10. Hvem synger sangen «lykke te»?

Quizmester: Atle Eikeland

Svarene finner du på side 21.

Høsttakkefest-gudstjenester

20. september var det høsttakkefest-gudstjeneste i Nordby kirke, Kroer kirke og i Ås arbeidskirke. Det var utdeling av 4-årsbok til mange barn og Kantoriet bidro med fin sang i arbeidskirken.

Ås bygdekvinnelag hadde tradisjonen tro pyntet med «markens grøde»; korn, grønnsaker, poteter, frukt og blomster. Presten snakket fint med barna om Guds skaperverk, og at vi må huske å takke for maten og ta vare på hverandre.

Tekst: Hanne-Marit Kjus Pettersen, foto: Målfrid T. Bjerke, Bjørg H. Sæther, Svein Rindal.

Gudstjeneste i Ås kirke 27. 9.

En glad kirkegjenger måtte bare ta bilde av en fullstappet kirke en vakker septemberdag. Vel, kanskje ikke helt vanlig; fem barn ble båret til dåpen, og familiene bidro med tekstlesing.

Prest Jane Christin hadde full kontroll på alle dåpsbarna: Amalie Sofia, Gustav, Oliver, Johan og Leander. Noen sov og noen fulgte veldig godt med, men alle fikk sitt dåpslys tent og fikk hver sin dåpsdue. Øyvind Phil var organist og lot orgelet bruse.

Tekst og foto: Hanne-Marit Kjus Pettersen

DR. SIGURD SØDRING OG HUSTRU ELSA SØDRINGS LEGAT FOR EVNERIK UNGDOM I ÅS OG VESTBY.

Ungdom som har avsluttet videregående skole og som fortsetter med utdannelse/ studier med mer enn 1 års varighet og som ikke står foran avsluttende eksamen våren 2027, kan søke om stipend. Søkere som ikke tidligere er tildelt stipend, prioriteres.

Søknadsskjema finnes på www.adv-vestby.no under fanen Legater. Skjema kan også utleveres hos Skar advokater, Vestbyveien 21, 1543 Vestby eller ved prestekontorene i Ås og Vestby.

Søknad må være innkommet forretningsfører advokat Bjørn Clemetsen, Skar advokater, Vestbyveien 21, 1543 Vestby, eller E-post: office@adv-vestby.no, senest innen 1. desember 2026.

Tannlege Anne Torhild Hovda
Vinterbro Tannlegekontor

- Sjøskogenveien 7
- ALTI Vinterbrosenteret.
- 3. etasje helseavdeling
- www.tannlegevinterbro.no
- post@tannlegevinterbro.no
- tlf: 64 94 22 00
- mobilnr: 96 01 00 38
- VELKOMMEN

Spiskammerset
GODE MATOPPLEVELSER

Din leverandør av mat til alle anledninger

KONFIRMASJON – BRYLLUP – MINNESTUND

SELSKAPER – TILPASSEDE LEVERINGER

VI LEVERER FRA KULTURHUSET I ÅS
I KULTURHUSET HAR VI OGSÅ FLOTTE SELSKAPSLOKALER

www.spiskammerset.no
post@spiskammerset.no
40001222

Servicesidene

Brann/større ulykker	110
Politi	112
Øst politidistrikt Ski	64 99 30 00
Ambulanse	113
Legevakt	64 87 19 30
Kirkens SOS i Borg	69 36 87 50
Krise- og incestsenteret i Follo	64 97 23 00
Follo Taxi	06485
Ås kommune, servicetorget	64 96 20 00
Kirkekontoret	64 00 06 17
Gravplassforvaltningen i Ås	64 00 06 17

BIBLIOTEK

Besøk Ås bibliotek, og Nordby filial på Vinterbrosenteret
Vi har både betjent åpningstid og mulighet for å logge seg inn i ubemannet tid. Se mer informasjon på hjemmesiden vår, http://as.folkebibl.no/, og følg oss på Facebook, Ås og Nordby bibliotek. Tlf. 64 96 23 72 (Ås) og 64 96 23 96 (Nordby).

BILVERKSTED

Aas Bilverksted A/S, Eriksen
Langbakken 12 64 94 00 68
BILEIERE: Hvorfor ikke bruke "nærbilverkstedet" i bygda? Vi utfører km-service og reparasjoner på alle bilmerker. Faste priser.

BLOMSTER OG GAVER

Ås Blomster
Moerveien 6 64 94 12 36

Årringene fra Krosser
414 25 767 post@krosser.no
Unike møbler og unikt interiør

EIENDOMSMEGLERE

Attentus Eiendomsmegling Ås
Rådhusplassen 27 64 91 34 00

FRISØRER - DAME/HERRE

Galleriet Frisør
Ås kvartal, Rådhusplassen 29
www.galleriet-frisor.no 64 94 42 00

HELSE OG VELVÆRE

Hud og Fotterapiklinikken
Moerveien 6 924 04 049.
Autorisert fotterapeut, hudpleie og laserbehandling

HÅNDVERKERE

Burummaskin.no
Fjellsprenging, grunn og terreng, vann og avløp.
Nordby/Hærland tlf. 907 83 620 / 412 26 524

Ås Elektriske
Myrveien 4 64 94 10 65
Alt i elektriske installasjoner

Ås Glass
Verpetveien 32, 1540 Vestby 64 95 11 49
Bygg – bil – blyglass – speil – persienner og markiser

SPESIALFORRETNINGER I SENTRUM

Ås Optiske – OK Optiker Ø Krogh
Raveien 2 64 94 04 67

TANNLEGER

Odontia Tannlegene Ås,
tidl. Høyvik og Bihaug 64 94 09 51
E-post: aas@odontia.no.

UTLEIE

Stillasutleie
Ring 995 00 606
E-post: eyvindfurrelarsen@gmail.com

Annonsér i menighetsbladet

Redaksjonen takker alle annonsører som støtter bladet. Menighetsbladet kommer ut seks ganger i året. Vi tilbyr både rubrikk-annonser og plass på servicesidene.
Kontakt: lj377@kirken.no

UTLEIE

Kroer samfunnshus

Utleie til alle anledninger, tlf.: 950 09 825

Nordby menighetssenter, Nordbyfaret 2

Utleie bl.a. til dåpsselskap, konfirmasjon, åremålsdager og minnesamvær. Tlf.: 64 00 06 17, e-post: post.menighetene.as@kirken.no.

Ås arbeidskirke, Drottvn. 41

Utleie til private selskaper ved dåp, konfirmasjon, jubileum, minnesamvær m.m. Fast og tilfeldig utleie til lag og foreninger, hobbyaktiviteter, konserter, møter, kurs og seminarer.
Kontakt: Kirkekontoret, tlf.: 64 00 06 17, e-post: post.menighetene.as@kirken.no

Ås menighetshus, Johan K. Skanckesvei 7

Utleie til: dåpsselskaper, konfirmasjoner og minnesamvær o.l. Garderobe, to toalett, liten sal, stor sal + kjøkken.
Kontakt: Gisle Bjørneby
post@menighetshus.no Telefon: 90 67 86 04

Trenger du å leie dåpskjole?

Ås kirkekontor har en dåpskjole til utleie. Vi tar kr 200 i leie. Ring eller kom innom i Sagaveien 3 i Ås sentrum, tlf.: 64 00 06 17

Fasit til Quiz på side 17:
1. Det er 2. **2.** Samuelsbøkene. **3.** Krønikebøkene. **4.** Lot. **5.** Christian Frederik Carl Georg Valdemar Axel. **6.** Spania. **7.** Plovdiv (landet er Bulgaria). **8.** Bente. **9.** Ja, Varden på Håøya i Frogn kommune. **10.** Synne Vo.

galleriet FRISØR

Her klipper vi både damer og menn i alle aldre!

Rådhusplassen 29 (Ås kvartal)
Telefon: 64 94 42 00
www.galleriet-frisor.no

Liker du å lese Menighetsbladet?

Menighetsbladet lages og deles ut på dugnad, men trykkingen koster penger.

Frivillig betaling av abonnement og gaver kan settes inn på følgende konto:

Menighetsbladet for Ås, Nordby og Kroer

Konto nr.: 1644 14 77353

Vipps nr.: 657364

TRYKT I NORGE
NO - 1430

MENIGHETSBLADET FOR ÅS, NORDBY OG KROER
Redaksjonskomité: Erling Fløistad, Svend-Kristian Martinsen, Karin McGregor, Ola Borge Mannsåker, Hanne-Marit Kjus Pettersen, Odd Henning Unhjem, Åshild Utvik og Jon Kristian Øiestad. Korrektur: Helene Kieding. **Adresse:** Ås kirkekontor, Sagaveien 3, postboks 224, 1431 Ås. E-post: as.menblad@gmail.com. **Regnskap:** Linda Janson-Haddal, Bankgiro: 1644 14 77353. E-post: post.menighetene.as@kirken.no. **Opplag:** 8600. Menighetsbladet deles ut til alle husstander i Ås kommune. **Trykk og innbinding:** Rolf Ottesen.
Leveringsfrist neste nr.: 3. november 2026.

SLEKTERS GANG I MENIGHETENE

ÅS

Døpte
Oliver Frostmann Edland
Nova Lucia Hall Salbu-Naing
Damian Alexander Hall Salbu-Naing
Hampus Grinseng Sjølivangen
Fredrik Pettersen Orvik
Vilde Semner Johansen

Viede
Jannicke Marita Skofteby og Jonathan Østlie Wølneberg
Rebecca Abigail Fagerland og Marcus Paulo Jekteberg
Andrea Kjærsrud og Thomas Karlsen
Charlotte Olsen og Jim Andre Ødegård
Pricia Winda Madelaine Hutapea og Kjetil Østerås
Henriette Moen og Ruben Erik Roos

Døde
Leon Magne Brendemo-Sharma
Kirsti Brandt Bjørneby
Reidar Olav Andersen
Stine Elisabeth Rieder Afseth
Astrid Langhammer
Bjørg Anfinnsen Kristiansen
Leif Oddvar Eriksen
Astrid Kjos Burum
Hallfrid Bergersen

Nordby

Døpte
Marie Flo Oddestad

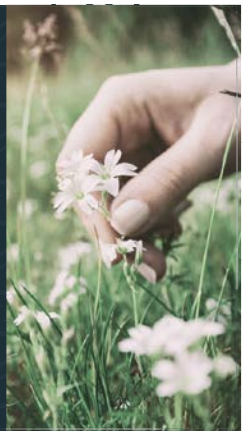
Døde
Gerd Helland Hansen

Kroer

Døpte
Sverre Bjerke Hanslien
Maike Köhler-Richter
Bjørn William Snåre

Døde
Bernt Johan Kvarme
Mona Roaas
Bjørn Roland Johansen

Begravelsesbyråkjeden
JOLSTAD
Ski - Kolbotn - Askim
Nesodden - Ås
64 91 49 00 (24t)
jolstad.no

Ditt lokale gravferdsbyrå
HEDER
GARDER BEGRAVELSESBYRÅ
Garderveien 643 – Vestby
Lindtruppbakken 13 - Drøbak
garder.bgr.no
64 95 16 65 – hele døgnet

ÅS BLOMSTER
INTERFLORA
Moerveien 6, PB 89, N-1430 Ås. Tlf.: 64 94 12 36

KONTAKT KIRKENE – i Kroer, Nordby og Ås

Kirkekontoret, Sagaveien 3, 1430 Ås.
Kontortid man-, tirs-, tors- og fredag kl. 9–14, onsdag kl. 12–14. Tlf.: 64 00 06 17.

E-post til menighetene
post.menighetene.as@kirken.no

Ås kirkelige fellesråd
Tlf.: 64 00 06 17. E-post: post.as@kirken.no. Kontortid man-, tirs-, tors- og fredag kl. 9–14, onsdag kl. 12–14.
Kirkeverge: Kristine Thorstvedt.
Tlf.: 986 09 010. E-post: kt676@kirken.no
Saksbehandler: Annette F. Sviland. Tlf.: 46 70 80 65.
E-post: as976@kirken.no
Fellesrådets leder: Jan Fredrik Holmqvist.
Tlf.: 476 11 647. E-post: jan-f-h@online.no

Søndre Follo prosti
Prost: Kjerstin Jensen. Tlf.: 997 14 007.
E-post: kj395@kirken.no.
Prostesaksbehandler: Hanne Stensrud.
Tlf.: 467 08 179. E-post: hb834@kirken.no.
Prostidiakon: Atle Eikeland. Tlf.: 948 56 362.
E-post: ae943@kirken.no.
Studentprest/prostiprest: Øystein Solberg Mathisen.
Tlf.: 901 05 171. E-post: om324@kirken.no.

Ansatte i menighetene
Daglig leder/saksbehandler: Linda Janson-Haddal.
Tlf.: 46 70 80 82. E-post: lj377@kirken.no.
Saksbehandler/daglig leder: Hanne Stensrud.
Tlf.: 46 70 81 79. E-post:hb834@kirken.no.
Fungerende sokneprest: Ola Borge Mannsåker.
Tlf.: 952 08 282. E-post: om594@kirken.no.
Kapellan: Jane Christin Siewartz Nielsen.
Tlf.: 454 99 004. E-post: jd352@kirken.no.
Menighetspedagog: Tone Grindal.
Tlf.: 996 23 668. E-post: tg473@kirken.no
Menighetspedagog: Yvonne Røed.
Tlf.: 938 99 629. E-post: yr885@kirken.no
Ungdomsdiakon: Halvor Bekken Aschim-Teigum.
Tlf.: 404 20 902. E-post: ha577@kirken.no.
Kantor: Jostein Grolid. Tlf.: 412 87 055.
E-post: jg297@kirken.no.
Kantor: Anne Christine Pittet Grolid.
Tlf.: 481 99 812. E-post: ag422@kirken.no.
Kirketjener i Ås: Frivillige.
Kirketjener i Kroer: Daniel Hveding.
Kirketjenerkontakt Nordby: Olav Aardalsbakke.

Ansatte kirkegårdsdriften
Gravplassarbeider: Ole Fredrik Nordby.
E-post: on623@kirken.no.
Gravplassarbeider: Eirik Rustad.
E-post: er982@kirken.no.
Gravplassarbeider: Trond Gaarder.
E-post: tg946@kirken.no

Studentpresttjenesten
Øystein Solberg Mathisen. Tlf. 901 05 171.
E-post: om324@kirken.no

Menighetsrådene
Kroer: Menighetsrådsleder:
Karin McGregor. Tlf.: 481 72 697.
E-post: karinmcgregor@hotmail.com.
Nordby: Menighetsrådsleder:
Olav Aardalsbakke. Tlf.: 905 18 577.
E-post: oaardals@online.no.
Ås: Menighetsrådsleder:
Ann Kristin Viken Almås. Tlf.: 415 40 581.
E-post: akva@ostengen-bergo.no.

Adresser til kirkene
Ås kirke, Kirkeveien 35, 1433 Ås.
Kroer kirke, Holtveien 1, 1435 Ås.
Nordby kirke, Nordbyfaret 1, 1407 Vinterbro.
Ås arbeidskirke, Drottveien 41, 1434 Ås.
Nordby menighetssenter, Nordbyfaret 2, 1407 Vinterbro.

Utleie av kirkene og Nordby menighetssenter.
Tlf.: 64 00 06 17. E-post: post.menighetene.as@kirken.no.: Telefon 64 00 06 17
E-post: post.menighetene.as@kirken.no.

www.kirken.no/as

18. oktober, 21. søndag i treenighetstiden
Matt. 22, 15–22 Gi keiseren hva keiserens er.
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.
Ås kirke 11.00: Gudstjeneste – besøk av Loge Sirius og Moss Frimurer Sangforening.

25. oktober, Bots- og bønnedag
Luk. 13, 22–30 Er det få som blir frelst?
Ås arbeidskirke 11.00: Gudstjeneste – blues og bønnedag.

1. november, Allehelgensdag
Matt. 5, 1–12 Saligprisningene.
Kroer kirke 11.00: Allehelgensgudstjeneste.
Ås kirke 11.00: Allehelgensgudstjeneste.
Nordby kirke 18.00: Konsertmesse.

8. november, 24. søndag i treenighetstiden
Joh. 6, 63–69 Du har det evige livs ord.
Nordby kirke 11.00: Jubileumsgudstjeneste.

Torsdag 12. november
Ås kirke 19.00: Studentgudstjeneste.

Lørdag 14. november
Nordby kirke 11.00: Dåpsgudstjeneste.

15. november, 25. søndag i treenighetstiden
Mark. 2, 1–12 Jesus og den lamme mannen.
Kroer kirke 11.00: Gudstjeneste.
Ås arbeidskirke 11.00: Misjonsgudstjeneste.

22. november, Domssøndag /Kristi kongedag
Matt. 25, 31–46 Dommen.
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste med presentasjon av konfirmantene.
Ås kirke 11.00: Gudstjeneste med presentasjon av konfirmantene.

29. november, 1. søndag i adventstiden
Luk. 4, 16–22a Jesus står fram i Nasaret.
Ås kirke 11.00: Lys våken-gudstjeneste.
Nordby kirke 17.00: Lysmesse.

Endringer kan forekomme. Følg med på nettsiden vår www.kirken.no/as, og Kroer, Nordby og Ås menigheter på Facebook og Instagram.

Hjertelig takk for minnegaver ved bisettelsen/begravelsen til
Bjarne Syversen
Astrid Kjos Burum
Hallfrid Bergersen
Moerhjemmets venner

Hjertelig takk for minnegavene etter Svein Bjerkes bortgang. De blir brukt bl.a. til fornyelse av Kroer kirkestue.
Kroer Menighetsråd

Nordby Seniortreff, Granheimtunet 3 i Nordby
Utleie til alle anledninger, private selskaper, dåp, konfirmasjon, minnesamvær m.m. Fast og tilfeldig utleie. Garderobe, 2 toalett, kjøkken, stor sal, inntil 80 personer.
Kontakt: Anne-Berit Nerland, enna_tireb@icloud.com. Tlf.: 906 99 617.